

досвідом і отримувати необхідну допомогу. Лише поєднання нормативного регулювання, організаційної підтримки та індивідуальної мотивації педагогів забезпечить створення умов для успішної реалізації освітніх реформ.

Література:

1. Про освіту: Закон України від 5 вересня 2017 року, №2145-VIII. URL: <https://osvita.ua/school/reform/57660/>

2. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа». <https://osvita.ua/school/reform/58589/>

3. Концепція розвитку педагогічної освіти: наказ МОН України від 16 липня 2018 року № 776. URL: <https://imzo.gov.ua/osvita/osvita-doroslih/normatyvno-pravova-baza-99/>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-479-8-85>

СЦЕНОГРАФІЯ МАЙБУТНЬОГО: РОЛЬ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ТЕАТРАЛЬНИХ ПОСТАНОВКАХ (З АКЦЕНТОМ НА МУЗИЧНИЙ ТЕАТР «МЮЗИКЛЬ»)

Рудий Д. Ю.

*аспірант II курсу навчання кафедри мистецтвознавства
та загальногуманітарних дисциплін
Міжнародний гуманітарний університет
Науковий керівник: **Татарнікова А. А.**
доктор мистецтвознавства, доцент,
завідувач кафедри мистецтвознавства
та загальногуманітарних дисциплін
Міжнародний гуманітарний університет
м. Одеса, Україна*

Сценографія як мистецтво візуального оформлення театральних постановок переживає значну трансформацію. Від класичних декорацій до цифрових проєкцій – технології змінили підхід до створення простору, де розгортаються події вистави. Особливо це помітно в музичному театрі, де візуальна складова відіграє ключову роль у зануренні глядача в атмосферу мюзиклу.

Інтерактивні технології відкривають нові горизонти для сценографії, дозволяючи створювати динамічний, змінний простір, який реагує на дії акторів та змінюється у реальному часі. Це не лише посилює естетичний ефект, а й підвищує емоційне залучення глядачів, перетворюючи їх із пасивних спостерігачів на активних учасників подій [1].

Цифрові проекції та доповнена реальність (AR):

Завдяки використанню цифрових проекцій сценографи можуть створювати динамічні декорації, які змінюються відповідно до сюжету. Наприклад, сцена мюзиклу може перетворитися з казкового лісу на мегаполіс протягом кількох секунд, використовуючи лише проекції. AR додає ще більше інтерактивності, дозволяючи акторам взаємодіяти з віртуальними об'єктами.

Віртуальна реальність (VR) для репетицій та постановок:

Технологія VR дозволяє режисерам і акторам заздалегідь «прогулятися» сценічним простором і протестувати взаємодію з елементами декорацій. Це особливо корисно у мюзиклах, де синхронізація рухів і декорацій має вирішальне значення.

Інтерактивні LED-панелі та екрани:

Використання LED-технологій дозволяє створювати живі сцени з необмеженою кількістю варіацій. Наприклад, у мюзиклі «Бродвейська казка» LED-панелі застосовували для створення ілюзії руху поїзда метро, де актори взаємодіяли з проекцією [2].

Технології захоплення руху (motion capture):

В мюзиклах це може бути використано для створення віртуальних персонажів, які відображають рухи реальних акторів, доповнюючи сценічний простір фантастичними елементами [3].

Звук та світло як інтерактивні інструменти:

Інтерактивні світлові та звукові системи реагують на дії акторів, створюючи ілюзію живого простору. У мюзиклах це використовується для підсилення драматичних моментів або синхронізації музичних номерів із сценічними ефектами.

«Король Лев» (The Lion King):

Використання інтерактивних механічних конструкцій, що імітують рух тварин, та вражаючі цифрові фони створюють повну ілюзію африканської савани.

«Гамільтон» (Hamilton):

Інтерактивні LED-декорації дозволили створити змінний простір, який адаптується до історичних періодів і подій, представлених у мюзиклі [4].

«Аватар» на сцені:

У цій адаптації за мотивами відомого фільму використовували доповнену реальність та проекції для створення світу Пандори.

«Привид Опері» (The Phantom of the Opera):

В інтерактивній версії постановки було застосовано дрони, які створювали ілюзію летючих свічок, підсилюючи містичний ефект вистави.

Інтерактивні технології не лише змінюють зовнішній вигляд мюзиклу, але й впливають на його сприйняття. Глядачі стають частиною постановки, що підвищує емоційний зв'язок із сюжетом. Це відкриває нові перспективи для розвитку жанру, роблячи його доступнішим для молодого покоління, яке звикло до цифрового контенту.

Хоча інтерактивні технології мають багато переваг, їх впровадження потребує значних фінансових вкладень та високої кваліфікації технічного персоналу. Водночас, розвиток технологій знижує витрати на їх впровадження, що дозволяє все більшій кількості театрів використовувати їх у своїх постановках.

Інтерактивні технології відкривають перед мюзиклом нові горизонти, дозволяючи створювати постановки, які неможливо уявити без використання сучасних інновацій. Вони змінюють не лише естетику сценічного мистецтва, а й спосіб, у який глядач взаємодіє із театральним простором, перетворюючи мюзикл на яскраве шоу майбутнього [5].

Література:

1. Гуржій А. М. Інтерактивні технології в театральному мистецтві: теорія і практика. Київ : Мистецтво і технології, 2020.
2. Ковальчук О. П. Віртуальна реальність у сценографії сучасного театру. *Український журнал театального мистецтва*. 2018. 3(1). 45–53.
3. Литвиненко Ю. С. Використання технології захоплення руху у театральних постановках. *Сценографія та перформанс*. 2019. 2(4), 88–92.
4. Макаренко С. В. Інтерактивні LED-панелі як інструмент сценографії: досвід мюзиклів. *Актуальні питання театального мистецтва*. 2021. 5(2), 37–41.
5. Мельников, І. В. (2022). Цифрові проекції та доповнена реальність: нові можливості сценічного простору. *Мистецький простір*, 4(3), 56–63.